

Enfortiment de l'emprenedoria i moviment associatiu de les dones pageses.

Presentació del projecte:

S'ha impulsat l'economia local de les famílies pageses en situació de vulnerabilitat socioeconòmica del Municipi de Inhambane. Per a això, es va plantejar l'enfortiment d'un grup de dones pageses de la societat civil per a lluitar contra la pobresa i la falta d'oportunitats. Es va facilitar l'apoderament de la dona rural a través de la creació de capacitats per a la gestió de negocis, relacionats amb la sobirania alimentària i l'aprofitament de recursos locals.

Context i antecedents:

S'ha identificat una elevada desigualtat de gènere a causa del sistema patriarcal de Moçambic, basat en una societat jerarquizada en la qual l'home posseeix l'autoritat i els recursos. Aquesta estructura construeix no sols espais diferenciats en la vida pública-privada, sinó també estereotips de gènere discriminatoris. A més, aquesta construcció social i l'accés històric limitat de la dona a la presa de decisions, la propietat, el control de recursos i la gestió del temps provoca que la discriminació de gènere sigui un problema estructural normalitzat. Tot això, comporta la vulneració dels DDHH de les dones, sobretot en l'àrea rural; que veuen limitada la seva vida social, tenen feble representació institucional i escassa autonomia econòmica.

Aquest projecte ha treballat per a millorar les condicions de vida d'un grup organitzat de dones pageses d'Inhambane, per a augmentar el seu poderament, així com les seves capacitats d'emprenedoria d'agro-negocis.

Ubicació Geogràfica:

El projecte se situa a la província d'Inhambane, regió sud-est de Moçambic. Té una superfície de 68.775 km² i es considera una de les regions més desfavorides en recursos hídrics subterranis i superficials de la regió Sud d'Àfrica Subsahariana.

Només el 13% del territori provincial està urbanitzat. En els espais urbans i periurbans existeix una diferència en la proporció d'homes i dones, amb un 44,5% de població masculina i un 55,5% de femenina. Quant a l'entorn rural, la població rural té uns índexs de

població jove molt alta, amb un 42% de persones menors de 15 anys i una taxa de masculinitat del 43% (43 homes per cada 100 dones). La taxa masculina d'analfabetisme és del 58%, mentre que la femenina és de 73%.

Anàlisi i Justificació de l'acció

Existeix un baix nivell de productivitat agrícola, provocat pel limitat aprofitament i ús dels recursos locals disponibles i unes pràctiques agropecuàries poc eficients; que es veu agreujat per la dificultat de la integració de les activitats de comercialització de les agricultores en el mercat.

Al seu torn, l'ús de llavors transgèniques i productes químics per als cultius atempten contra sobirania alimentària i limiten la sostenibilitat de la producció. Per això, s'ha treballat des d'una visió agroecològica, en la millora de la producció, la nutrició i l'autonomia econòmica

de les dones pageses, mitjançant la capacitat en gestió de negocis i la creació de condicions adequades per al seu desenvolupament.

A més, s'ha promogut la sensibilització de la societat civil sobre agricultura ecològica i consum de productes de proximitat; facilitant espais de conscienciació i comercialització de productes locals.

Estratègia i metodologia d'intervenció

Per a contribuir a la reducció de la vulnerabilitat socioeconòmica de les dones pageses d'Inhambane, s'han treballat tres línies:

- Enfortir el teixit associatiu de les dones pageses, amb la legalització del “Moviment de Dones Pro-Desenvolupament Rural del Districte d'Inhambane” (MMPDRDI); grup de 33 agricultores.
S'han dut a terme assemblees i acompanyament en les activitats pròpies d'una organització de la societat civil. A més, es van desenvolupar Diagnòstics Rurals Participatius a les associacions de pagesos/as d'Inhambane, per a obtenir informació sobre la situació de la dona en el rural i els problemes/necessitats agropecuàries.
- Enfortir i posar en pràctica de les capacitats emprenedores del grup de dones pageses, a través d'un programa de capacitacions teoricopràctiques. Les temàtiques van consistir en pràctiques agràries millorades i ecològiques, gestió financera, higiene/manipulació d'aliments i creació/administració d'empreses.
- Desenvolupar les condicions per a la comercialització i promoció de productes locals sostenibles, mitjançant l'organització de fires municipals.

Beneficiaris/àries i impactes esperats:

La població beneficiària directa són les 33 dones pageses del moviment social legalitzat del MMPDRDI i les seves famílies. Els orígens de les dones són els barris més rurals del Municipi d'Inhambane, per la qual cosa l'impacte de l'apoderament social i econòmic d'aquestes dones del grup, ha repercutit en el desenvolupament rural de les seves associacions i els seus barris.

A més, Inhambane té una població de 81.573 habitants (2017), dels quals 37.948 són homes i 43.626 dones. De manera indirecta, la població beneficiària, serà la totalitat dels habitants del Municipi, a causa de la realització de les fires municipals de productes

agroecològics i de proximitat que continuen sensibilitzant sobre la sobirania alimentària i la nutrició adequada.

Aliances:

Aquest projecte ha estat coordinat per ESF, en agrupació amb Arquitectura Sense Fronteres (ASF), que és una ONG per al Desenvolupament i amb forta presència a la regió del projecte.

Respecte a les contraparts, s'ha col·laborat amb dos socis locals:

- UNAC (Unió Nacional de Pagesos), un moviment moçambiquès fundat en 1987 amb l'objectiu de representar les/us pageses/us, per a assegurar els seus drets socials, econòmics i culturals, enfortint les organitzacions pageses, participant en les polítiques públiques i garantint la sobirania alimentària i la igualtat de gènere.
- ESHTI (Escola Superior d'Hostaleria i Turisme de Inhambane) de la Universitat Eduardo Mondlane. Col·labora en formació per a millorar les condicions de les/us pageses/us.

La relació d'ESF amb l'agrupació i contraparts d'aquest projecte, ha estat de col·laboració participació activa i conjunta en tots els processos durant el projecte. El projecte ha estat finançat i secundat per l'Ajuntament de Barcelona.